



Nro. 45.

**A' FELS. R. CSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Kelt Bétsben, Pénteken Decembernek 4-ik napján
1801-ik éjztendőben.*

B é t s.

Mária Clementina Austruai Fő Herceg Asszony, a' Nápolyi Királyi korona örökösnek Ferentz Januariusnak el felejtethetlen hitvese, Felség s Urunknak II. Ferentz Császárnak és Apostoli Királynak igen kedves hága, életének 24 ik, házasságának 8 ik elztendejében, a' közelebb múlt November 15-ik napján, Nápoly városában, hofszasan tartott nyavalyája után, a' Cs. Kir., és Nápolyi Kir. udvaroknak szomorúságokra meg halálozott. — Ezen sok asszonyi virtusokkal tündöklött fő herceg Asszonynak meg tisztelése végett, a' Cs. Kir. udvar 4 hétig melly, vagy egész 2 hétig pedig fél gyász köntött fog viselni.

Y y

A' Fels. Cs. Kir. eggyesült Kamarának Referendáriussát, Méltos. Nyéki Németh János Cs. K. udvari Consiliárius Urat, azon rangal a' Fels. K. udvari Magy. Cancelláriához által tenni, helyette pedig, a' Status Cancellária egyik érdemes Titoknokját *Rajner* Úr kedves hazánkiát, a' Fels. Cs. K. eggyesült Kamarához udvari Tanátsossá és Referendariussá tenni méltóztatott Felséges Urunk.

Nagy Britannia

A' Londoni egész világon híres Astronomus *Herschel* úr nem régiben egy tudós munkátskát adott ki, mellyben erőssen az állattya, hogy a' nap maga is homályos test, de hogy olly tüzes atmosphaerával légyen körül vételve, a' melly ennek a' nagy égi testnek belső részéből foly ki.

Sir Sidney Smith igen nevezetes Anglus hajósereg béli Kapitány, a' ki Török köntösbe fel öltözve ment Londonba vissza, November 12 ik napjáú jelent meg közönséges helyen leg először, és sokaknak magára függesztette figyelemettségét. Mivel soványabb testel van most, mint volt Angliából lett el menetelekor, igen szépen áll a' Török öltözet rajta. Vele együtt General Moore, Oberster Abercrombie, az Egyiptomban meghólt General Abercrombienak a' fia, és több tiszték is haza mentek, és General Hutchinsontól's Admiral Keithtől leveleket vittek magokkal. — Az Oberster Abercrombie jegyzése szerént, azon 24000 beteg Anglusok, Törökök és más nemzetbéliek között, a' kiket Anglus Orvosok gyógyítottak, 1700 ember hólt meg. Pestises nyavalyába is 400 Anglus katonák voltak, de csak 100-an folytattak meg életektől.

A' mostani első Anglus minister *Addington*, és Ex Minister *Pitth*, minden nap együtt vagynak, és mint két testvér atyafi úgy élnek egymás közt.

Azok, a' kik a' Londoni miniferekkal közelbb való baratságban vagnak, azt állittyák, hogy a' ki költözött Frantzia Kir. hercegek északi Amérikáknak Louisiana nevű szép tartományát, a' melly ennekelőtte Frantzia Országhoz tartozott, hanem most a' Spanyol Király birtokában van, fogják örökségül meg nyerni, a' melly tárgy az Ammieosi Congressusban közelebről meg határozatik. — Abban a' hirdetményben is, a' mellyet a' November 9-ik napján tartott közönféges innepen a' Frantzia Conzulkok közönfégeffé tétettek, északi Amérikáról, mint olly földről, a' hová leg alkalmatossabban mehetnek a' Fr. emigransok, tétetődik emlékezet.

Lord Cornwallis Londonba küldött leveleiben, a' Fő Conzulknak eránta mutatott sziveffégevel nagyon ditseszkiz, 's azt írja, hogy ennek az állandó békeffégre nagy hajlandósága nagyon, 's tellyes bizodalommal lehet Anglia eránta —

A' Stockholmi és Koppenhágai Királyi udvarok is réá állottak már árta a' békeffégre, a' mellyet Anglia és az Orosz Birodalom egymással kötöttek, és így az északi Hatalmasságok közt is helyre állott a' baratságos egyet értés.

A' Londoni Királyi udvar is még esmérte már a' Metruriai Királynak királyi méltóságát.

Parlamentális Dolgok.

Pitth Ex. Minister maga gondolkozása módját, a' jelenvaló környéállások közt nagyon meg változtatván, a' Novembernek 6-ik napján tartott Parlamentális gyűlésben illyetén meg jegyzéffé mondott a' Frantzia Kormányzékről és az első Conzulkról: „Az én értelmem szerént, minden Hatalmasságot, a' mellyel a' mi Kormányzékünk békefféget kötni kíván, illeendő tekintetben kell tartani. Tehát minden keserü ki fejezéseket, mo-

den sértegető nevezeteket, 's mérges vágásokat el kell kerülni! Azonban igen nagy képmutatás volna az reám nézve, ha én azt állatnám, hogy én néhány személyeknek érdemek 's érdemtelenségek felől való vélekedéseimet meg változtattam volna. Én még most is úgy gondolkozom az elmúltakról, mint ennekelőtte, és ha dicsiretesebben szólnának némelyek másokról ennekutánna, azt inkább az ő politicájoknak, mint sem principiumaiknak kellett tulajdonítani."

„Meg vallom én azt, hogy a' Monarchiának vissza állítása nemcsak Frantzia Országra magára, hanem az egész világra nézve igen sz. rentsés történet lett volna; most is ebben az értelemben vagyok én, nem tsinálók én abból semmi titkot, 's holtomig fájlalni fogom, hogy bé nem teleyesedhetett ezen jó kívánságom. — Igen szerentsésnek tartottam volna magamat, ha ezen betses alkotmány tördelékjeinek, a' melly kegyetlenül öfzve töretett, ujobbani fel épülését szemlélhettem volna. De mi haszna, ha a' lehetlenségeket lehetőségekké tenni nem lehet. Ellenben a' Jacobinismus dühösségének meg értük a' végét, meg van ez mérgeének nagyobb részétől fojztatva, és az az állótsza, a' melly alatt a' maga predálását gyakorlotta vala, rólla le vétetődött. — Vólt olyan idő, a' mellyben azt reménylettük, hogy Frantzia Országot régi határjain belől szorithattuk, és néhány szomszéd Hatalmasságok szenvedett károknek ki pótoltatása által, erős töltéseket tsinálhatunk ellenébe. — Mind el tüntek ezek a' jó reménységek, minékünk tehát a' dolgoknak jelenvaló körülállásai közt arra kell vigyáznunk, a' mit a' mi Országunk boldogsága kíván mi töllünk. Valakinek a' maga principiumai mellett akkor is meg akarni maradai, midőn a' körülállások már meg változtak, igen káros tévelygés. Én minden körülállásokbaa közönségellen azt állattam, hogy miogyárt békességet

lehet Frantzia Országgal kötni, mihelyt a' környüállások úgy lesznek, a' minémük lettenek azon férfit eszközölése által, a' ki azon Ország kormányát most viszi és forgattya s. a. t."

For Úr ismét meg szólalt, 's ekként folytatta előbbi gyökeres órátióját: „En igen nagyon meg elégszem a' mostani ministerekkel, hogy ők annak a' fok versben elő hordott hamis ráfogásoknak, hogy Frantzia Országának lehetetlen volna a' bankerót el'kerülni, hitelt nem adtak, hanem egy olly idő pontban kötöttek békefféget, a' mellyben betülfestésen lehetett azt mivelni. — Elég hosszú ideig szenvedett a' nép szükséget és nyomorúságot; most pedig egyszeribe óltsóbbakká lettek az elesések. — Sokan azon panaszolkoznak, hogy ez a' békeffég igen dicsőfféges légyen Frantzia Országára nézve; én pedig azt mondom, hogy mivel nekünk nézve nem gyalázatos, niuts okom a' szomorú ágra. —

„A' tiszteleire méltó Úr (*Pitth* Ex. Ministert érte) elébb azt mondá, hogy egy olly Hatalmasságról, a' mellyel békefféget kell kötni, ha nem tisztelettel, leg alább fértődés nélkül kell szólani. Hat miért hogy ő a' had tüzése ki lobbanása előtt, és a' midőn még a' baratságról és neutralitásról álmodozott, a' leg sértegetőbb ki fejezésekkel beszélt az akkori Frantzia kormányozókról? Leg nagyobb hibát tettek az előbbi ministerek abban, hogy előbb nem kötöttek békefféget. — A' Lillei alkudozásokat nem azért kezdték ők el, mintha szívesen ohajtották volna a' békefféget, maga meg vallotta azt *Pitth* Úr, hogy ő maga is nagyon tartott attól, hogy azon Congressusnak békeffég legyen a' vége. — Miért vetették meg a' *Bonaparte* síves ajánlásait két esztendővel ennekelötte? azért mivel a' szerentsének leg kisebb sugára is olly reménységet élesztett benne, hogy ismét a' királyi székbe ültethetik a' Bourbóniai házat. Még akkor

hasznosabb békeképet lehetett volna kötni. Igaz ugyan, hogy a' mi derék trupjaink vissza vetik Egyiptomot, de már két esztendővel ennekelötte, oly feltétel mellett, hogy engedtesse a' Frantzia hadi seregeknek onnan való szabados elmenetel, önként által akarták azt adni. De minifterjeink nem akarták ezt meg engedni, és ez az ő nem akarások 73 milliómába és sok ezer emberébe került a' nemzetnek. — Sokan fájlallják a' szárazon lévő Státusoknak szerentsétlen sorsát, 's Frantzia Országának meg nagyulását. Nem a' békeségnek, hanem a' háborúnak kell ezt a' szerentsétlenséget tulajdonítani. Mi Frantzia Ország szabadságát akartuk le rontani, és éppen ez által mivelük azt, hogy ez az Ország annyi sok tsudát tett. — De mit használ az elmúltakról emlékeznünk, jobb ha a' jövődő időről gondolkozunk; Hetven esztendeig tartó békeséget ugyan nem remélylek, de még is bizok annak állandóságához; azért a' mint tsak lehet jól gazdalkodjunk, és mind flottáinknak mind hadi seregeinknek számokat kevesítsük meg — Tsaknem semmivé lön a' Frantzia kereskedés, de nagyon meg nevededett azon Országának belső pallérozása. — Igaz ugyan hogy a' békekép által meg fog a' mi kereskedésünk kissébbitetni, de meg kettőzteti a' maga induftriáját a' nemzet, 's kétféle kívül a' Frantzia nemzetiség szabadságára való tekintetből, a' mi Kormányzékünk is illendő tekintetben fogja Constitutionkat tartani "

Ezek ugyan mind fontos okokkal fel ruházott órációk voltak, mindazáltal Ex - Minister *Windham*, (a' ki eleitől fogva leg nagyobb ellensége volt a' Frantzia Nemzeti szabadságnak, és a' kinek rendelkezéseiből sok olly dolgok is történtek Frantzia Országban a' mellyek a' természet törvényével, és az emberi érzékenységgel egy álltyában ellenkeznek) ha *Demosthenes* és *Cicero* órálták volna is a' Parlamentum középén, még is álhatalos

mezmaradt a' maga principiumai mellett, 's azt állította, hogy jobb lett volna nemcsak Angliára, hanem az egész világra nézve a' Frantziákkal való háborút folytatni, mint sem velek békeességet kötni. Ez az igen tüzes Brittus, *Pitt* és *Fox* Urak fontos beszédjeinnek végződéseik után fel állván így szólott.

„Valamit a' békeesség előjíró tikkelyeinek dicsiretiről és ótsárlásáról eddig hallottam, még jobban meg erősítnek engemet az én értelmemben. Most is szabadon ki mondom, hogy az én hazám Anglia az oroszlan körmei közé akadt, mellyet hogy ez bizonyosabban széllyel téphessen, egy darab ideig hízelkedni fog annak. A' mi legirtódtatóbb veszedelmek közt való lágy melegségünk reszketővé teszen engemet. Mi a' mélysséges örvény szélein tántorgunk, 's egyedül Frantzia Ország jó tartzásától függ, hogy abba minket előbb vagy később bé tartztson. Mi olly bizodalommal kötünk békeességet, hogy barattságon fog Frantzia Ország velünk bánni ennekutánna. Számos keresményeinket néki vissza adjuk azon előre való feltételből, hogy a' Frantzia Kormányfészék is mértékleteffézet 's igasságot fog tselekedeteiben mutatni. — Balgatag réménység! A' háborúnak további folytatása véghetetlenül nagyobb bátorságunkra és hazaunkra szolgált volna minékünk. Frantzia Orzágnak 's Európának jelenvaló állapotját egy előre nem látott történet is meg változtathattya. Epen nem azt akarom ezzel mondani, mintha azt hienem és reményleném, hogy a' Bonaparte halála Frantzia Orzágot a' maga hatalma öregbitésének projectumaiban megakadályoztatná; hanem azt állatom, hogy ha valami ollyas dolog történne, hamar meg hasonlana Frantzia Ország magában, és azokban a' tartományokban, a' mellyeket most vas bilintseken tart, támadások ütnek ki magokat. — Ez a' roppant hatalom, a' melly most az egész vilá-

got refzketteti, bizonyosan ölfzve omlana, és annak a' Monarkiának fersára jutna *Bonaparte* Országa, a' mellyet N. Sándor fel állított vala had-
dar. Az a' fő kérdés, a' mellyel most foglalat-
kodni kellene, nem ebből áll, leheté ezt a' béke-
feget jönnek vagy rofznak, ditsőségesnek vagy
gyalázatosnak evezni, hanem ebből, jobb volna
e' a' békefég helyett a' hadakozást folytatni."

„Ennek a' békefégnek előjáró zikkelvei való-
sággal meg undokítottak a' mi Anglus nemzeti cha-
racterünket, nyomdokait mutattak az erőtlőség-
nek, s azt jelentik, hogy mi a' belső zenebo-
náktól felünk, 's ugyan ezekre nézze tetsem én
a' háborút a' békefég eleibe, bár akárminémű
ki menetsle lenne is annak."

„Ennek a' revolutiónak kormányozttsak az-
ért akarták a' vallást, és a' moralitást ki irtani,
hogy a' szomfzed tartományokat annál könnyeb-
ben meg gyözhefsek. Tudni kívánnám mikent le-
hetne vallás és moralitás nélkül való nemzet-
baratságot kötni? egy olly nemzettel, a' melly
még a' ha-asági életnek fent köteleit is fel ol-
dotta, a' hol mindennek, szabad tettzése szerént,
lehet feleséget venni, és azt el bocsatani. — A'
Francziák magok kedveltetések és álnokságok ál-
tal másoktól különböznek. Az ő tsábító bezed-
jekkkel a' moralitásnak elrontása együvé van köt-
tetve, mellyet kiváltképen a' szép nemmel való
társalkodásokban gyakorolnak. Az affzony sze-
mályek a' teremtésnek remek munkái, mihelyt a'
nemeket illető virtusoktól el távoznak, a' leg ve-
zedelmelesebb planumoknak is lehetnek elkö-
zeive."

„Azt mondják néhányan, hogy nagyon meg
változtak a' Francziák, semmivé tétetöttek a' Ja-
kobinnsoknak planumaik? Tagadom. — Ők tsak
a' formákat szokták meg változtatni. — Hány-
szor nem hirdették ellenségeink: az új Kártágónak
az új Róma fegyvere által kell el töröltetni! A'

következés igen meg felel ennek a' ki hirdetésnek. Tekintsünk a' Római históriákba, minémü politicával nemélték a' Rómaiak magok vetékedő ársaik ellen? Laffan mentek előre, mindenkor hafznos békefességgel végzették dicsófféges hadakozásokat, s a' harmadik háborúnak végzödésével magái Kártágot is el törlötték — Talán — ki meri tag doí? — hat kó nap mulva kéntelenek leszünk a' háborút ismét el kezdni. — Ugy de, minémü környülállások közzé helyhezittetteknek fogjuk mi magunkat akkor találni. — Mindeneket, a' melylyek zálogai lehetek volna a' mi bátorságunknak vízfza adtunk. — A' mi határ nélkül való keresményeink által folytathattuk volna mi a' háborút — hasonlók vóhák ezek az el nem rontatható arany piramisokhoz. — Igaz ugyan, hogy mi a' mi gazdagságunkat és kereskedésünket meg tartjuk. — Ugy de mindent a' maga természetes folyasában fog e' Bonaparte hazyni? Épen nem, ismét a' fegyverhez fog ő nyúlni. — Jól meg kell tartani, a' gazdaságolyunkints, a' melylynek segítségé által a' háborút ki lehet állani, de ez sem óltalmazhattya meg a' népet a' végső vezedelemtől. Hogyha mindenkor strazsán kell a' mi bátorságunkért állanunk, úgy nem egyéb ez a' bekefesség, hanem fegyverben lévő fegyver nyugvás!

„Mennyivel jobb lett volna tehát, kormányunknak minden ágazataiban a' lehetőségig gazdalkodni, a' háborút folytatni, e' világ kereskedésének birtokába meg maradni, minden revolutiós principiumoknak metelyétől magunkat meg óltalmazni, és ilyen módon a' dolog kimenetelét el várni s. a. t.“

Olasz Ország

Rómából November 4-ik napján. A' múlt Május hó:napjában; a' még most is itt mutató *Mariánna* Austriai Fő Herceg asszony, ama hi-

res Sz. Briscilla temetségének helyét, a' hova 16 vagy több száz esztendővel ennekelötte, a' megöletett mártiroknak holt testjeik temették, meglátogatta. Ezen fő Herczeg Asszony jelenlétében ezen szent holt testek közül egynéhány felásatván a' földből, az azokon talált mártirbélyegekkel együtt, a' Pápai sz. ereklyék gyűjteményes kamarájába vitettek bé. Ezen gyűjteményekből Római General Vicarius, Kardinal *Somaglia* négy szent testet ajándékozott a' nevezett áhétatos fő Herczeg Asszonynak.

Majlandból November 14-ik napján. Az egész Ciszalpina Respublika mélyl özönvizzel van béboritva, a' melly a' Pónak'stöbb folyóvizeknek kiöntött vizeiből, és a' hegyekről leomlott esővizekből támadt Felső Olasz Országban. Az a' rettentő eső, a' melly épen azon a' napon kezdődött, a' mellyen Európának északi tartományvaiban az irtództató tengeri szélvész ki mondhatatlan fok kárt csinált, okozta nállunk ezt a' nagy özönt. Városoknak több útjában tsónakókra kell járni. A' tornyokból az egész vidéken a' házak fedeleinél, s az előfáknaak tetejénl egyebet semmit sem lehet látni. Az ide való kereskedők, a' mennyire lehetett, házaiknak padlására hordták fel portékáikat — *Mantua, Ferrara* és több városok ki mondhatatlan károkat szenvedtek. — Az istállóknak és szabad mezőkön vízbe fulladt barmoknak lok ezer darabra megy a' számok. — Emberek is fokaan vesztették el életüket.

Maylandból November 15-ikén. Tizen három naptól fogva szüntelen esik nállunk az eső, a' mellyből származott özönví nagyobra a' legöregebb ember sem emlékezik. Az Országutakon, a' mellyek egyébaránt is elromlottak a' háború alatt, tellyesfeggel nem lehet utazni. Még is mindazáltal az időnek és utaknak illy nagy vízontagságai közt is, ezen folyó hólnap 11-ik nap-

jának efféjén, a' Frantzia Fő Conzultnak igen kedves kurirja, polgár *Moufache* Párisból hozzánk érkezett. A' mint belzélli sok helyen veszedelemben forgott az ő élete. Ezen Respublika helybe hagyott Constitutióját hozta el magával.

Az idevaló provisoria Kormányfő, nem különben az itt lévő Frantzia követ polgár *Petiet*, és Generál *Murat* azt kívánták a' Frantzia Fő Conzultól, hogy ő maga nevezné ki a' főbb tisztviselőket, a' mellyre ekként válaszolt, hogy ő egész készséggel kíváná kéréseket tellyesíteni, és ha otthoni szorgos foglalatossági meg engednék, személyesen jöene Majlandba. Mindazáltal minthogy Lyon városába kell nékie menni, kíványnya, hogy a' fő tisztviselőknek választásokra menyenek oda hozzá minden Cisalpina Püspökök szám szerént tizenkilentzen; 33 Papok; 46 törvényes személyek; 31 kereskedők; 31 Tudósok; 12 osztálybéli igazgatók, minden fő városból egy deputatus; 40 enen a' vólt nemzeti gárdisták között; 27 en a' linea truppoktól; 150 Notablesek, az az, a' Status fő Rendjei között; 6 en a' Kormányozó Commissiótól; 31 en a' Conzultának tagjai között. Mindezek tartanak Lyon városában Congressust, 's előre mindeniknek fizessen 100 aranyat a' Cisalpina Respublika.

Helvétziai Respublika.

Frantzia Generál *Monehoisit* nevezte ki a' Fr. Kormányfő a' Helvétziában lévő Frantzia truppoknak Commendánsává. — A' Lemanni Cantonban (a' vólt Genevai Respublikában) 19000 ember irta azon Protestatziónak magát alája, a' mellyet olly véggel küldöttek Párisba, hogy azon Cantonnak Frantzia Respublikával leendő özve kaptoltatását meg akadályoztathassák. Négy Berna parasztok utaztak November 12 ik napján

Bernai városán keresztül *Párisba*, a' kik az utolsó Helvétziai Revolutio ellen közönségesen protestálnak. Meg válik, miként fogják őket fogadni. A' Párisban lévő Helvétziai követ polgár Stapffer azt írta mostanában Bernába, hogy az utolsó Helvétziai Revolutio nagyon tetszik a' Fő Conzulkanak, 's maga is azt akarja, hogy a' leg derekasabb emberek választatódjanak Szenátoroknak. — November 17 ikén a' Tanátsnak, 18 ikén pedig a' Kis Tanátsnak tagjai, és a Cantonoknak előülo'i választattak ki. *Luzernben* azok, a' kik az utolsó revolutióval meg nem elégefznek, zenébenát indítani igyekeztek, hanem semmire sem lehettek fel tett Izándékjokban.

A' Helvétziai Tagzatzungnak, az az, Diétának 54 tagjai, a' kik közt *Usteri, Secretan, Rellstab, Wieland, Mérián, Kuhn, Moser, Sulzer* a' leg nevezetesebbek, October 29 ik napján egy protestációt tettek közönségeslé, mellyben akként nyilatkoztatják ki magokat, hogy az utolsó Diéta nem azért oszlott el, miatha annak törvényteleniségéről meg lett volna győződve, hanem inkább azért, mivel a' fegyver hatalmának engedni kénytelen volt s. a. t.

Orosz Birodalom.

Pétersburgból November 3-ik napján. A' mi igen kegyelmes és kedves Császáruk *I. Sándor* ezen városbéli lakosoknak rendkívül való örömkre, October utolsó napján szerentséllen vizsgálta érkezett, *Ersébeth Császárné* kedves felesége, 's ennek testvér öttse *Amália Bádeni* herczeg asszony társaságokban. Minekelötte még a' Császári lakó palotába bé mentek volna, a' Casani fő templom előtt le szállottak hi-tójkából, a' hol az oda gyült papságtól és lakosoktól sűrű örömhíáltások közt fogadtatván, a' templomba bé-

mentek, 's ott áhétatosan buzgólkodtak. A' következett három este 's éjjel az egész város ki volt világosítva. — A' Császár három ifjabb testvérjei már néhány napokkal annakelőttehaza érkeztek. — Az özvegy Császárné maga két leányival, úgymint Mária és Katalin Orosz Nagy Herczeg asszonyokkal ma jöttek ide vissza. — *Constantin* Nagy herczeg egy héttel tovább maradt Moskauban, mint maga a' Császár és Császárné. — Tegnap előtt minden itt lévő templomokban közönséges áhétatosság tartatott a' Fels. Császár szerentséssen lett vissza térésének meg haladására.

A' Moskauból vissza jött urak és asszonyok nem gyözik azt a' nagy szeretetet, a' mellyet az oda való nép a' Császár eránt mutatott, elegendőképen magasztalni. Valahová ment és fordult Ő Felsege, mindenüvé seregenként kifirte és örömköltással fogadta a' nép, 's a' tartotta magát legboldogabbnak, a' ki vagy köntösének a' premjét, vagy az alatta lévő lovat kezével illethette.

Annak az arány medallianak egyik oldalán, a' melly a' Császár koronáztatásának emlékeztére veretett, az Ő Felsege mellyképe hajdani módi öltözöben fel öltöztetve szemléltetik, ezen körüirással *P. G. G. I. Sándor Császár, és minden Oroszoknak uralkodó Fejedelme* Orosz nyelvben — A' másik oldalára egy oszlop van állítva, mellyen egy korona fekszik, és a' mellyet egy czédula ezen felül irással *Törvény* veszen körül; alól ezek az igik vagynak metzvetve: *Mindeneknek boldogságokért való zálog.* A' Medallia karikáján e' vagon: *Meg koronáztatott Moskauban, September 15 ik napján, 1801.*

I. Sándor Császár maga volt nevelőjét és Tanítóját Helvétziai Respublikának Ex Directorját Oberst *Laharpét* nagy kegyelmelleggel fogadta 's

gyakran meg látogattya őtet szállásán. A' mint hallatik, a' jövő tavaszon vissza utazik ez a' derék ember maga hazájába.

Török Birodalom.

Konstantinápolyból, Oct. 15 = dik napján. — Egy Alexandriából ide jött Anglus fregaton, Egyiptom első új adaja fejében, 200 zsatskó Nagy Kajróban vert arany és ezüst peazt küldött a' Kapután Basa a' Zultánnak. (Egy zsatskóba 500 piafter, a' mi számlalasan szerént 1000 forintvan, melly szerént, ötfüz ezer forintot küldött a' Kapután Basa a' Zultánnak.) Ezt a' tummát, örömeben, a' feleségeinek, atyafiainak, minilterjeinek, és több udvari tisztjeinek osztatta ki a' Zultán, a' Kapután Basának pedig maga vele való meg elégedését hízkelkedő szókkal adatta tudtára.

A' Fényes Portánál lévő első rangú Anglus követnek, az a' szokatlan szeremsége volt, hogy magával a' Zultánnal is ebédelhetett, 's azon alkalmatossággal ismét egy gyemántal ki rakott markolatú kardot kapott ajándékba. A' vele lévő udvari tiszték is, a' kiknek nem kevés a' számok, betses gyűrűkkel, tobák tartókkal 's több e'félékkal ajándékoztattak meg. Az Anglus nemzetbéliek közzül 25 nek nyúsztos mente, 37 nek pedig hermelinnel prémzett mentek adattak. — Közönségelfen szólván, most leg nagyobb hajlandósággal viseltetnek a' Muzulmannok a' Britusok eránt, 's ezeknek köszönik Egyiptom vissza nyeresét leg inkább.

Minthogy az ide való mézfárfokokat és kenyér sütöket arra akarja a' Konstantinápolyi Policia szoritani, hogy oltsóbb áron adják a' húst és kenyeret, minden hús és kenyér áruló székjeiket bé tsukatta.

Lord *Elgint*, Admiral *Keithot* és Generál *Hutchinsont* a' fél hóld vitézi Rendnek tizimerével ajándékozta meg a' Török Császárra, a' mellyet fetét veres pántlikán fognak hordani. A' Diván különös gyűlést tartott ezen rendre nézve, 's azt határozta meg, hogy annak két classisa legyen ennekutánna, hogy az elsőnek tagjai az övedzőiken viseljük a' nak tizimerét, a' másodiknak tagjai pedig a' nyakokban. Ebbe a' vitézi Rendbe, a' melly a' Török Birodalomnak hasznos szolgálatoakat tett idegen Nemzetbéli vitézek számára állitott vala fel, ennekutánna a' született Törökök is bé fognak vétetödni. — Anglus Admirál *Blanquet*, és Oberster *Abercrombie* néhai Generál *Abercrombienak* a' fia a' fél hóld czimérü vitézi Rendnek második classisába vétetödtek fel.

* * *

Illustrissimo Domino

Josepho Lányi

Consiliario Regio Hungarico - Aulico, dum per Augustum Imperatorem et Regem Franciscum II. Ins. S. Stephani Regis Apostolici Ordine decoraretur die 18^a Mensis Novembris 1801.

*Tandem fert præmia virtus.
Authv.*

Musa veni! quidcumque canant seu magnus *Ho-*
merus,

Seu *Maro*, seu Tu, quem ars misit in exi-
lium,

Ille feret *Paridi* poma, surget at ira *Dearum*:
Ille recensabit grandia facta *vini*:

Ast hic docta manus scribet : sunt proflua fonte
 Castalio Vatis somnia, magne *Maro!*
Naso per innumeras vagaris carmine formas,
 Et pulchro facilis carmine ficta refers.
Ergo quid incipies tu versu docta *Minerva*
 Scandere, ne vocis pondere ficta canas?
 Illa novem numerat *Parnass* Numina, vultque
 Deligere, apposite quæ *Tibi Lányi* canat.
 Sed venit ex alto Musarum Rector *Olympo*,
 Condigne expendens magna talenta *Viri*:
 Vos humiles animae! non scitis *Apollinis* aras?
 Ad quas pro meritis praemia sacra fero.
Parnassi Ancillae! mea quas sapientia servat,
 Quas regere imperio *Jupiter* ipse dedit,
 Huc ipsam *Themydim* sacro deducite *Olympo*,
 Ut goatum possit cernere magna *Parens*,
 Ut videat propriis coram dum *Jupiter* aris
 Constitit, atque Throno talia verba dedit:
 Ingentes. scio, Te diu jam perferre labores:
 Accipe pro meritis praemia digna tuis.
 Sic fatus sancto decoravit pectora feno
 Cui dedit Insignis Nomina *Diva Parens*.
 Hinc procul invidiae species, hic nulla poësis,
 Sed iusta hic meritis praemia *Musa* canit.

Viennae 19. Nov. 1801.

devovet *Georgis Nemes*
Agens Aulicus.

* *

A' mai ujság mellett küldjük az Egyiptomi
históriának Q. árkuását.

D. D. S.